

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. VI. De Reservatione, & Affectione Beneficiorum in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

neficium, sed ad beneficia in genere instructum acceptaverit, mox *ius in re*, etiam sine *traditione* vel actuali apprehensione possessionis acquirat, *cap. 17. b. t. in 6.* quia in spiritualibus *titulus* locò *traditionis* est. Barbof. *ad cit. cap. num. 5.* Passerin. *ibid. num. 9.* Tiraquell. *de Jure Primogen. Quest. 17. art. 11. num. 5.* Et non tantum beneficium tanquam suum vindicare à possessore, vel detentore, ac pro ejus juribus agere, verum etiam ejusdem possessionem vacantem propria autoritate apprehendere valeat. Garz. *Part. 4. cap. 2. n. 6.* Covarruv. *lib. 3. V. R. cap. 16. num. 7.*

47 Quodsi verò beneficium alicui absentis, & ignorantis collatum fuerit, *ius* quidem *in re* ante acceptationem beneficiato non acquiritur, *ius* tamen *ad rem*, quo impeditur Episcopus, quo minus illud beneficium alteri liberè conferre possit. *d. cap. 17. b. t. in 6.* Si verò Episcopus collatione facta, absentis congruum terminum pro imperitiendo consensu assignaverit, isque voluntatem suam intra præfinitum tempus non declaraverit, poterit ex tunc Episcopus beneficium, cui viderit expedire, liberè conferre, *d. cap. 17.* quia hoc in casu ejus taciturnitas habetur pro recusatione. Passerin. *ad d. cap. num. 21.* Quodsi demum terminus de-

liberationi datus elapsus sit, nec alteri adhuc per Episcopum collatio facta sit, poteris is re adhuc integra, beneficium acceptare, eo effectu, ut collatio postea alteri facta ab Episcopo sciente, lapsum fuisse terminum, & ignorante acceptationem factam à priori, ipso jure sit nulla, quia per acceptationem, lapsa quantumvis termino, re tamen adhuc integra factam, prior *ius in re* acquisivit, fecitque beneficium suum. *cit. cap. 17.* Passerinus *ibid. num. 24.*

Dices: Collatio beneficii est donatio *cap. 4. de Donat.* at hæc revocari potest ante acceptationem donarii, *l. 2. §. sed si quis l. 10. ff. de Donat. l. 28. ff. de A. vel A. P. ergò &c.* Respondeo, collationem quidem dici *donationem*, non tamen sine dissimilitudine, dum donatio propriè talis ex mera liberalitate donantis procedit, collatio verò beneficii ex debito Ecclesiasticæ potestatis officio, & ex quadam necessitate fit, & hinc inter utramque hæc est disparitas, quod in donatione propriè tali donator res donatas ante acceptationem, imò etiam post eam, ex causa ingratitude revocare valeat. *cap. fin. de Donat.* Collator verò sibi beneficium retinere, aut semel collatum ante acceptationem revocare nequeat.

§. VI.

De Reservatione, & Affectione Beneficiorum in genere.

S U M M A R I A.

49. S. Pontifex, tanquam universalis Ecclesie Pastor, beneficia suæ collationi reservare potest. 50. Reservatio alia est generalis, alia particularis. 51. Alia, quæ cum Decreto irritante, alia, quæ sine hoc Decreto fit. 52. Beneficium aliud reservatum, aliud affectum. 53. Quid discriminis inter utrumque?

S 3

Quan-

49 **Q**uanquam S. Pontifex potestatem conferendi beneficia in Episcopos transtulerit, ita, ut quilibet in sua Diœcesi beneficia ibidem existentia conferre possit, per ea, quæ supra diximus, major tamen penes ipsum semper potestas remansit, *cap. 14. §. nos igitur h. t. in 6.* utpote, qui universalis Ecclesiæ Episcopus dicitur, totumque orbem pro Diœcesi propria habet. *cap. 17. §. 21. C. 9. Q. 3. cap. 14. §. 38. de Præbend. in 6. Gonzalez ad regul. 8. Cancell. §. 1. proœm. num. 8. Passerin. ad cit. cap. num. 9.* Hinc dubium non est, quin potestatem illam ordinariam Episcopis precario concessam per reservationes coarctare, & citra omnem inferiorum collatorum injuriam restringere potuerit, nec sine multimoda ratione, I. quia Papa est dispensator omnium beneficiorum, & liberam in illis dispositionem habet. *Clem. 1. ut lite pend. in fin.* II. Ut erga bene meritos de Ecclesia, vel etiam erga indigentes, & ad Sedem Apostolicam confugientes se tantò liberaliorem, magisque muniticum exhibere possit. Et III. ut major Ecclesiarum, & Ecclesiasticarum personarum in toto orbe existentium, cum Ecclesia Romana, tanquam matre omnium haberetur unio & communio. *Less. de J. §. J. l. 2. cap. 34. num. 48. Pirrhing h. t. num. 319.*

Itaque reservatio nihil aliud est, quàm beneficii Ecclesiastici vacaturi per legitimum superiorem ad se facta avocatio. *Pirrhing h. t. num. 317. P. Reiffenstuel eod. tit. §. 13. num. 378.*

50 Dividitur reservatio in *generalem*, & *particularem*. Generalis est, cum plura beneficia in genere, & in communi, omnes v. g. Ecclesiæ Metro-

liticæ, Cathedrales, Abbatia, beneficia electiva &c. reservantur. Particularis, sive specialis est, qua certa beneficia vel ratione loci, putà, omnia beneficia in Ecclesia A. vel ratione personæ, ut cum Papa beneficium vacaturum certo Clerico conferri mandat, vel ratione Beneficii, veluti cum certa dignitas v. g. *Præpositura, Decanatus &c.* reservantur. *Barb. J. E. V. lib. 3. cap. 13. num. 39. Paris. de Resignat. benefic. lib. 2. Quest. 6. num. 16. §. seqq.*

Reservatio rursus alia est, quæ fit cum apposito decreto *irritante*, & quæ sine tali decreto simpliciter fit. Discrimen inter utramque reservationem notabile est, dum scilicet collatio beneficii, decreto *irritante* muniti, facta ab inferiore collatore, reservationem hanc ignorante, omninò nulla, & invalida est. *arg. cap. 20. h. t. in 6.* Econtra valida collatio alterius beneficii simpliciter reservati, si facta sit, antequam inferior collator notitiam reservationis acceperit. *arg. cit. cap.* Ubi ad inducendam invaliditatem factæ bona fide collationis beneficii reservati, copulativè requiritur, & *reservatio*, & *appositio decreti irritantis*. *P. Reiffenstuel h. t. num. 384.*

Porrò beneficium aliud dicitur *reservatum*, aliud *affectum*. Differt alterum ab altero, sicut *tacitum*, & *expressum*, ita, ut reservatio fiat per expressa verba regularum *Cancellariæ*, sive aliarum constitutionum intra, vel extra corpus juris existentium, aut solo verbo Papæ, **RESERVAMUS**. *Affectio* autem respiciat actum realem, & factum aliquod, ex quo tacita resultat reservatio. Ut, si Papa mandet alicui de beneficio aliquo certo, aliàs non reservato,

ro, provideri (quod dicitur Papam apponere manum in beneficiis) tunc tale beneficium manet affectum, nec alius præter Papam de eo disponere potest. Alios casus vide apud Petrum de Murga cit. *Tract. de Benefic. Q. 3. num. 329. & seqq.*

53 Discrimen alterum inter beneficium reservatum, & affectum est, quod reservatio, si annexum non habeat decretum irritans, manus ordinariorum non ita liget, quin validè beneficium reservatum conferre valeant. *arg. c. 20. b. t. in 6.* Affectio verò potestatem illorum illicò impeditam reddit absque alia inhibitione, eò etiam casu, quo collatio à Papa facta ob aliquem impetrantis defectum inutilis redditur. *Ex-*

travag. 14. inter commun. §. Romani b. t. Pax Jordan. Tom. 2. lib. 10. tit. 2. num. 12. & alii apud Petrum de Murga cit. *Q. num. 326. & 332. qui à n. 352. dictam affectionem beneficiorum 18. limitationibus restringit, quos inter illæ duæ notabiliores sunt, I. quod beneficia Juris Patronatus laicalis, aut mixti sicut regulariter non solet Papa reservare, ita nec manum ad ea apponere, hoc est, affecta reddere soleat. II. Quod beneficia per specialia concordata Germaniæ, & Galliæ liberæ collationi ordinariorum relicta nunquam fiant affecta, nisi constet de mente Papæ, dictis concordatis de plenitudine sue potestatis derogare intendentis.*

§. VII.

Quæ beneficia de Jure Communi reservata sint?

SUMMARI A.

54. Beneficia vel sunt reservata in Curia, vel apud Sedem Apostolicam. 55. Quid per Curiam intelligatur? 56. Vacare in Curia non est idem, ac vacare apud Sedem Apostolicam. 57. Quenam beneficia dicantur vacare apud Sedem Apostolicam, & in Curia simul? 58. Quomodo vacatio in Curia tantum inducatur? 59. Beneficium promoti ad Episcopatum Titularem non est reservatum. 60. Quando beneficia illorum, qui ad veros Episcopatus promoventur, vacent? 61. Quando rursus beneficia in Curia vacare dicantur? 62. Quædam adhuc notantur circa beneficia in Curia, & apud Sedem Apostolicam vacantia. 63. Beneficia à dictis reservationibus exempta recensentur. 64. Aliquod dubium circa Extravag. Joan. XXII. b. t. removetur.

54 **I**Nter beneficia reservata primo loco examinanda veniunt, quæ vacant in curia, & apud Sedem Apostolicam, tanquam cæteris firmiter reservata, utpote reservatione in corpore juris clausa, adeoque jure communi in *cap. 2. 3. & 34. b. t. in 6. Clem. 1. ut*

lite pendent. De his autem Clemens III. in *cit. cap. 2.* sic statuit, ut, si quis ea præter S. Pontificem alicui conferre præsumpserit, quacunque demum auctoritate munitus fuerit, sive jure ordinariæ potestatis, sive litteris generalibus, vel etiam specialibus sub quacun-